

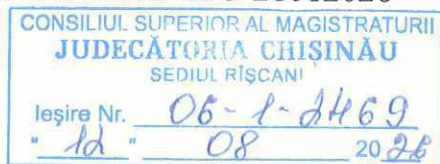

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Râșcani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev 3, MD-2068
Email: jrc@justice.md; Tel.: /+373 22/ 43-80-02
www.jc.instante.justice.md

Dosarul nr. 3-226/2026
2-26010000-12-3-28012026

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28.

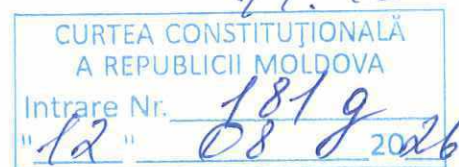
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), Vă remite spre examinare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în partea pct. 95 alin. al doilea subpct. 2), pct. 951, pct. 955 și pct. 956 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în măsura în care aceste norme permit refuzul metodei valorii de tranzacție în baza riscurilor gestionate, determinate sau potențiale ale Serviciului Vamal ori în baza neînălțurării unor suspiciuni ale autorității, întemeiate pe afirmații declarative și aprecieri subiective asupra actelor comerciale, fără prezentarea unor probe concrete că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, contrar art. 1 alin. (3), art. 23, art. 46, art. 54 și art. 127 din Constituție, înaintată în conformitate cu art. 135 alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, formulată de reclamanta SRL "Centro Impex", în cauza de contencios administrativ intentată de SRL "Centro Impex" către Serviciul Vamal al RM privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Anexe:

1. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate din 09.07.2026;
2. Copia cererii de chemare în judecată, cu anexe;
3. Copia încheierii nr. 3-226/2026 din 06.08.2026.

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani)

Panfil Cristina

Atenție! Judecătoria Chișinău are calitate de operator și prelucrează date cu caracter personal. Documentul conține date cu caracter personal, iar prelucrarea acestor date poate fi făcută doar în condițiile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

a Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în partea pct. 95 alin. al doilea subpct. 2), pct. 95¹, pct. 95⁵ și pct. 95⁶ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021.

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

„26” iunie 2026

A.2. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. **Denumirea și sediul:** SRL „Centro Impex”, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 47, ap.(of.) 1
2. **Numărul și data înregistrării:** 1022600003600 din 25 ianuarie 2022
3. **Numele administratorului:** Bui Quoc Huy
4. **Numele reprezentantului:** Leșanu Tudor
5. **Profesia:** Avocat

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

1. SRL „Centro Impex” este o companie rezidentă a Republicii Moldova, care desfășoară activitate de import. În anul 2023, societatea a importat din Vietnam suplimente alimentare, în baza raportului contractual încheiat cu DHG Pharmaceutical Joint-Stock Company.
2. În scopul identificării și selectării ofertelor de procurare a produselor destinate comercializării, SRL „Centro Impex” a solicitat și a obținut de la compania DHG Pharmaceutical Joint-Stock Company (Vietnam) o ofertă de preț (price-list) din data de 01.09.2022, vizând următoarele produse și cantități: Bocalex C1000 în cantitate de 12000 unități; Bocalex Zinc în cantitate de 12000 unități; CHOLIVER tablets N100 în cantitate de 34000 unități; Actiso în cantitate de 18000 unități; Davita Bone în cantitate de 25000 unități; Eyelight Ganat în cantitate de 6300 unități; Cozz Candy în cantitate de 52000 unități; Nattoenzym în cantitate de 10000 unități; Nattoenzym Red Rice în cantitate de 17500 unități; Oresol 245 în cantitate de 9600 unități; Silintong în cantitate de 13800 unități; Bipp Cam (Vita C glucoză) în cantitate de 4500 unități și Bipp Multi (Vita Multi Vitamine și Sideral) în cantitate de 4500 unități.
3. În baza acestei oferte, între DHG Pharmaceutical Joint-Stock Company (Vietnam), în calitate de vânzător, și SRL „Centro Impex” (Republica Moldova), în calitate de cumpărător, a fost încheiat Contractul de vânzare-cumpărare nr. 001/2022/DHG-CENTRO IMPEX PDA din 01.09.2022.
4. Potrivit pct. 4.1 din Contract, prețul produselor este indicat în Anexa nr. 1 la Contract și este calculat conform regulilor FOB/FCA (Incoterms 2020). Conform Anexei nr. 1 la Contractul de vânzare-cumpărare nr. 001/2022/DHG-CENTRO IMPEX PDA din 01.09.2022, au fost confirmate prețurile pentru produsele menționate mai sus, precum și pentru următoarele produse suplimentare: Bioskin (flacon 50 ml) – 10 400 unități; Bioskin (flacon 115 ml) – 10 400 unități; Bioskin (flacon 500 ml) – 10 400 unități.
5. În executarea Contractului, SRL „Centro Impex” a emis Comanda nr. 01-2025-CI-DHG din 15.07.2025, prin care a comandat următoarele produse (cantități și prețuri/unitate): Bocalex C1000 – 11 200 unități la 0,6200 USD; Bocalex Zinc – 11 200 unități la 0,7700 USD; Choliver N100 – 34 155 unități la 0,8680 USD (în comandă figurează în două poziții); Choliver Max Liquid – 8 064 unități la 1,2700 USD; Davita Bone – 12 960 unități la 1,0360 USD; Eyelight Ganat – 12 600 unități la 0,9240 USD; Nattoenzym – 2 808 unități la 2,7500 USD; ORS Standart – 9 153 unități la 0,6790 USD; Silintong – 16 200 unități la 1,9880 USD; Vita C cu glucoză – 4 500 unități la 3,2270 USD.
6. Odată cu confirmarea comenzii, vânzătorul a emis Proforma Invoice nr. 01/25/DHG-CI/P.INV din 01.08.2025, în sumă totală de 160 397,726 USD. În temeiul pct. 7.1 din Contract, SRL „Centro Impex” urmează să achite 100% din valoarea fiecărei comenzi în termen de 25 de zile de la data întocmirii foi de transport.
7. Foia de transport SGNFX8767500, aferentă livrării mărfii comandate, a fost întocmită la data de 08.10.2025, astfel încât prețul în sumă de 160 397,726 USD urma să fie transferat vânzătorului cel târziu la 03.11.2025. Cu toate acestea, SRL „Centro Impex” a achitat în avans integral valoarea comenzii, în sumă de 160 397,73 USD, conform Proforma Invoice nr. 01/25/DHG-CI/P.INV din 01.08.2025, fapt confirmat prin Ordinul de plată nr. 694 din 01.08.2025 în sumă de 160 397,73 USD.

8. La data de 19.09.2025, vânzătorul DHG Pharmaceutical Joint-Stock Company a informat prin e-mail că nu poate finaliza la timp producerea produsului Choliver MAX Liquid, din cauza întârzierii materiei prime, motiv pentru care produsul respectiv nu va fi inclus în livrarea planificată pentru 03.10.2025, urmând a fi livrat cu următoarea livrare. SRL „Centro Impex” nu a formulat obiecții față de această situație.
9. Ulterior, la data de 02.10.2025, vânzătorul a transmis setul de documente aferente livrării efective (inclusiv Adendum nr. 01/25/DHG-CI/ADD din 01.10.2025, Invoice-ul, Packing list nr.01/25/DHG-CI/PL din 01.10.2025). Prin addendum, produsul Choliver MAX Liquid a fost exclus din această livrare, iar pentru unele poziții a fost ajustată cantitatea (după ambalare/cutii), valoarea totală a livrării fiind stabilită la 155 286,437 USD, identică cu suma indicată în Invoice nr. 01/25/DHG-CI/INV din 01.10.2025.
10. După confirmarea mărfii și a prețului convenit, vânzătorul a emis Invoice-ul comercial internațional nr. 01/25/DHG-CI/INV din 01.10.2025, în sumă de 155 286,437 USD. Acest document reflectă conținutul economic al tranzacției, indicând marfa livrată, cantitatea și prețul convenit între părți.
11. La 13.10.2025, vânzătorul a transmis setul de documente aferente produsului Choliver MAX Liquid care urma să fie expediat separat, și anume Invoice nr. 02/25/DHG-CI/INV din 13.10.2025 și Packing list nr. 02/25/DHG-CI/PL din 13.10.2025. Ulterior, prin comunicarea din 20.10.2025, acesta a remis și Addendum nr. 02/25/DHG-CI/ADD din 13.10.2025, informând cumpărătorul SRL „Centro Impex” despre existența unei diferențe de plată în mărime de 4 032,707 USD pentru această livrare separată.
12. La 15.12.2025, SRL „Centro Impex” a achitat integral și această sumă restantă de 4 032,707 USD, aferentă livrării produsului Choliver MAX Liquid, fapt confirmat prin Ordinul de plată nr. 785 din 15.12.2025.
13. La aceeași dată, 15.12.2025, SRL „Centro Impex” a efectuat importul mărfii aferente Invoice nr. 01/25/DHG-CI/INV din 01.10.2025, cu valoarea totală de 155 286,437 USD, în două regimuri vamale distincte:
 - prin declarația vamală nr. MD207000R152129 din 15.12.2025, în regim de import definitiv, pentru suma de 128 217,85 USD; și
 - prin declarația vamală nr. MD207000R152 din 15.12.2025, în regim de plasare la antrepozit vamal, pentru suma de 27 068,58 USD.
14. Cu toate acestea, prin Actul de inspecție privind declarația vamală nr. MD207000R152129 din 19.12.2025, întocmit de inspectorul vamal Dimitrov Gheorghe, Serviciul Vamal a refuzat acceptarea valorii mărfii potrivit metodei 1 și a recalculat drepturile de import pentru poziția „suplimente alimentare” la suma de 5 319 412 lei.
15. În mod arbitrar refuzul metodei de tranzacție nu s-a bazat pe criteriile legale impuse de art.72 alin.3 Cod vamal, dar pe afirmații ipotetice:
 - contractul este prea general;
 - potrivit contractului părțile pot modifica prețul în caz de modificare substanțială a condițiilor economice (hardship) și organul vamal nu cunoaște dacă nu cumva s-a modificat prețul, deși li s-au prezentat invoice-urile și ordinele de plată;
 - că prognoza rulantă nu a fost prezentată, deși o prognoză nu are nicio tangență cu prețul real achitat;
 - price-listul nu are termen de valabilitate ș.a. asemenea.

C. Obiectul sesizării

16. Obiectul prezentei sesizări îl constituie controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în partea pct. 95 alin. al doilea subpct. 2), pct. 95¹, pct. 95⁵ și pct. 95⁶ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021.
17. Autorul contestă aceste prevederi în măsura în care permit Serviciului Vamal să refuze metoda valorii de tranzacție în baza riscurilor gestionate, determinate sau potențiale ori în baza neînălăturării unor suspiciuni ale autorității, fără obligația clară de a prezenta probe concrete că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate.
18. Problema de constituționalitate nu privește dreptul Serviciului Vamal de a verifica valoarea declarată. Acest drept nu este contestat. Problema constă în faptul că textele criticate permit ca riscul intern, suspiciunea funcționarului vamal sau mențiunea generică a sistemului ASYCUDA să fie folosite în practică drept temei pentru respingerea metodei valorii de tranzacție, deși în dosar nu există o probă că prețul declarat nu este prețul real al tranzacției.
19. În această măsură, normele contestate urmează a fi verificate prin raportare la art. 1 alin. (3), art. 23, art. 46, art. 54 și art. 127 din Constituție, deoarece permit afectarea patrimoniului importatorului prin criterii interne, neclare și insuficient controlabile, fără garanția minimă că orice refuz al metodei valorii de tranzacție se întemeiază pe probe concrete, nu pe simple declarații administrative.

D. Legislația pertinentă:

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate (proeminența dreptului).

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Articolul 127

Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 1 Protocol 1

Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Prevederi relevante din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023:

95. Pentru executarea dispozițiilor art.72-86 din Cod și ale celor din prezenta secțiune, se aplică prevederile expuse în anexa nr.12. În sensul art.73 din Cod, „îndoieli întemeiate” pot fi considerate: 1) neconcordanțe sau nereguli constatate în documentele și/sau informațiile

prezentate pentru vămuirea mărfurilor; 2) identificarea riscurilor gestionate de către Serviciul Vamal.

95¹. Verificarea corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate este efectuată în baza evaluării de către Serviciul Vamal a riscurilor determinate/potențiale în cadrul perfectării tranzacțiilor de import al mărfurilor. La determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate în baza valorii tranzacției, valoarea în vamă a mărfurilor corespunde cu valoarea de tranzacție, care este egală cu prețul plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, ajustată la valoarea elementelor prevăzute la art.74 și art.75 din Cod.

95⁵. La prezentarea de către declarant a actelor și/sau a informațiilor suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă declarate, funcționarul vamal efectuează înscrieri pe actul de inspecție, cu indicarea expresă a acestora și a timpului de prezentare. Actele/informațiile prezentate de către declarant ca urmare a dreptului la replică se examinează în cel mai scurt timp posibil. În cazul în care, în urma examinării, suspiciunile privind veridicitatea valorii în vamă declarate sunt înlăturate, funcționarul vamal acceptă valoarea declarată cu efectuarea înscrisurilor de rigoare pe actul de inspecție.

95⁶. Atunci când, în urma examinării actelor/informațiilor prezentate, suspiciunile privind veridicitatea valorii în vamă declarate nu sunt înlăturate, funcționarul vamal înscrie pe actul de inspecție rezultatele verificării și, în temeiul art.15 alin.(10) din Cod, constată motivul respingerii metodei de tranzacție, informând declarantul referitor la determinarea valorii în vamă prin aplicarea art.80 din Cod.

E. Argumentarea pretenției încălcări a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

20. Prezenta sesizare nu privește o simplă neînțelegere între importator și Serviciul Vamal privind valoarea unor mărfuri. Problema este mult mai gravă. Textele contestate din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, permit Serviciului Vamal să înlătore metoda valorii de tranzacție fără să demonstreze faptul esențial cerut de art. 73 Cod vamal, și anume că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit.
21. Potrivit pct. 95 alin. al doilea subpct. 2) din Regulament, „îndoileli întemeiate” pot fi considerate inclusiv riscurile gestionate de Serviciul Vamal. Pct. 95¹ prevede că verificarea corectitudinii valorii în vamă se face în baza riscurilor determinate sau potențiale. Pct. 95⁵ și pct. 95⁶ leagă acceptarea sau respingerea valorii declarate de faptul dacă suspiciunile autorității au fost sau nu înlăturate de declarant.
22. Prin aceste norme, problema se mută periculos de la probă la suspiciune. Serviciul Vamal nu mai este obligat, în mod clar și efectiv, să arate ce probă demonstrează că prețul declarat nu este real. Este suficient să invoce riscuri, dubii, observații asupra contractului sau date interne din sistemul ASYCUDA, iar importatorul este pus să înlătore suspiciunea autorității.
23. În practică, Serviciul Vamal se folosește de aceste norme nu pentru a demonstra că prețul declarat nu este cel real plătit, ci pentru a formula critici subiective asupra actelor comerciale. Se afirmă că contractul este prea general, că price-list-ul nu are termen de valabilitate, că anumite clauze contractuale nu ar fi suficient de clare sau că documentele prezentate nu înlătură dubiile autorității. Aceste afirmații nu demonstrează însă nimic despre prețul real al tranzacției.

24. Un contract redactat general nu dovedește că importatorul a plătit alt preț. Lipsa unui termen de valabilitate pe un price-list nu dovedește că invoice-ul este fals. O clauză contractuală care nu place funcționarului vamal nu dovedește că vânzătorul a primit o sumă suplimentară. Aceste elemente pot justifica întrebări sau verificări suplimentare, dar nu pot ține loc de probă pentru respingerea metodei valorii de tranzacție.
25. Când Serviciului Vamal i se cere să indice concret ce înscris din dosar demonstrează că prețul declarat nu este cel efectiv plătit, autoritatea nu indică o probă. Nu indică o plată ascunsă. Nu indică un transfer bancar nedeclarat. Nu indică un document fals. Nu indică o contradicție reală între invoice, ordinul de plată, contract și documentele de transport. Răspunsul se reduce, în esență, la faptul că sistemul ASYCUDA a identificat riscuri.
26. Această abordare este gravă. ASYCUDA poate fi un instrument de selecție pentru control, dar nu poate fi probă în locul autorității. Un sistem informațional poate semnaliza că o declarație merită verificată. El nu demonstrează, prin simpla lui mențiune, că prețul declarat nu este cel real. Dacă Serviciul Vamal invocă date din ASYCUDA, aceste date trebuie individualizate, comunicate importatorului și puse în discuție contradictorie.
27. În lipsa acestor garanții, importatorul nu știe ce trebuie să combată. Nu știe ce tranzacție a fost comparată. Nu știe care sunt mărfurile considerate similare. Nu știe cantitatea, producătorul, condițiile de livrare, perioada, nivelul comercial sau celelalte elemente care pot influența prețul. Importatorul este obligat să se apere împotriva unei declarații a inspectorului, nu împotriva unei probe.
28. Anume aici se află problema de constituționalitate. Normele contestate permit ca simpla suspiciune administrativă să producă efecte patrimoniale. Importatorul de bună-credință prezintă documentele primare ale tranzacției, însă acestea pot fi înlăturate pe baza unor afirmații generale ale Serviciului Vamal. Rezultatul este plata unor drepturi de import suplimentare, fără ca statul să fi demonstrat că prețul real este altul.
29. Aceasta răstoarnă sarcina probei. După ce importatorul prezintă contractul, invoice-ul, ordinul de plată, documentele de transport și celelalte acte comerciale, autoritatea care contestă valoarea declarată trebuie să dovedească de ce aceste acte nu reflectă realitatea. Textele contestate permit însă ca importatorul să fie obligat să înlătore suspiciuni pe care Serviciul Vamal nu le transformă în probe.
30. O asemenea sarcină este imposibilă și nedreaptă. Nimeni nu poate combate un risc neexplicat. Nimeni nu poate demonta o comparație neindividualizată. Nimeni nu se poate apăra eficient împotriva unei simple afirmații potrivit căreia sistemul vamal a identificat riscuri. Dreptul la apărare devine formal atunci când autoritatea nu arată proba, ci doar concluzia.
31. Din perspectiva art. 23 din Constituție, această reglementare nu este suficient de clară și previzibilă. Importatorul nu poate ști în ce condiții documentele sale primare vor fi considerate suficiente și în ce condiții vor fi respinse pe baza unor riscuri interne. Norma nu explică ce trebuie să conțină riscul, cum trebuie comunicat, cum poate fi combătut și ce probă trebuie să îl confirme.
32. Din perspectiva art. 46 și art. 127 din Constituție, efectul este direct asupra proprietății. Refuzul metodei valorii de tranzacție nu este o simplă discuție tehnică. El majorează valoarea în vamă și obligă importatorul să achite drepturi de import suplimentare. Patrimoniul persoanei este diminuat printr-un act de putere publică, întemeiat nu pe o probă, ci pe o suspiciune administrativă.

33. Constituția nu permite sancționarea patrimonială a importatorilor de bună-credință prin simple declarații ale inspectorilor vamali. Statul poate verifica, poate solicita acte, poate combate fraudă. Dar atunci când statul cere mai mulți bani, trebuie să dovedească de ce. Nu este suficient să spună că are riscuri, că actele nu îl conving sau că sistemul a generat o alertă.
34. Este încălcat și art. 54 din Constituție, deoarece ingerința în proprietate nu este însoțită de garanții reale împotriva arbitrarului. Normele contestate nu obligă Serviciul Vamal să indice proba concretă care infirmă prețul declarat, să explice legătura dintre risc și valoarea tranzacției și să comunice datele pe care se bazează. Fără aceste garanții, restrângerea dreptului de proprietate nu poate fi proporțională.
35. Gravitatea problemei se vede și în controlul judecătoresc. Instanțele ajung să valideze actele vamale nu pentru că există probe că prețul declarat este nereal, ci pentru că Serviciul Vamal avea dreptul să aibă îndoieli și să solicite acte suplimentare. Controlul judecătoresc se oprește la existența suspiciunii, deși trebuia să verifice existența probei.
36. Această consecință rezultă din modul în care sunt redactate normele contestate. Dacă „îndoielile întemeiate” pot fi construite pe riscurile gestionate de Serviciul Vamal, iar metoda de tranzacție poate fi respinsă pentru că suspiciunile nu au fost înlăturate, atunci riscul ajunge să funcționeze ca probă. Anume de aceea problema nu ține doar de aplicarea greșită a legii într-un dosar concret. Norma însăși permite această aplicare.
37. Decizia Curții Constituționale nr. 55 din 26 martie 2026 nu înlătură această problemă, ci o confirmă. Curtea a explicat că „îndoielile întemeiate” presupun un standard de probă. Totuși, textele contestate permit coborârea acestui standard la nivelul unor riscuri determinate sau potențiale și al unor suspiciuni neînlăturate. În practică, autoritatea nu demonstrează că prețul este nereal, ci doar declară că are riscuri.
38. Un regulament al Guvernului nu poate reduce garanțiile prevăzute de Codul vamal și de Constituție. Dacă legea cere îndoieli întemeiate privind realitatea prețului, Guvernul nu poate permite ca acest standard să fie substituit prin observații subiective despre contract, price-list, clauze comerciale sau alerte ASYCUDA.
39. Dacă aceste norme rămân în vigoare în forma actuală, metoda valorii de tranzacție va rămâne doar formal metoda principală. În realitate, ea va putea fi respinsă ori de câte ori Serviciul Vamal declară că există riscuri, că anumite clauze nu sunt clare sau că importatorul nu a înlăturat suspiciunile. Aceasta nu este legalitate previzibilă, ci putere administrativă excesivă, cu efect patrimonial direct.
40. Din aceste motive, se solicită declararea neconstituționalității Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în partea pct. 95 alineatul al doilea subpct. 2), pct. 95¹, pct. 95⁵ și pct. 95⁶ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în măsura în care aceste prevederi permit refuzul metodei valorii de tranzacție în baza riscurilor gestionate, determinate sau potențiale ale Serviciului Vamal ori în baza neînlăturării suspiciunilor autorității, fără prezentarea unor probe concrete că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit.
41. Aceste texte sunt neconstituționale deoarece permit afectarea dreptului de proprietate printr-un criteriu intern, neclar, neprevizibil și insuficient controlabil, fără obligația clară a Serviciului Vamal de a prezenta proba concretă că prețul declarat nu reflectă realitatea tranzacției.

F. CERINȚELE AUTORULUI

Prin prezenta, autorul solicită admiterea spre examinare în fond a excepției de neconstituționalitate și declararea neconstituționalității Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în partea pct. 95 alin. al doilea subpct. 2), pct. 95¹, pct. 95⁵ și pct. 95⁶ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în măsura în care aceste norme permit refuzul metodei valorii de tranzacție în baza riscurilor gestionate, determinate sau potențiale ale Serviciului Vamal ori în baza neînlăturării unor suspiciuni ale autorității, întemeiate pe afirmații declarative și aprecieri subiective asupra actelor comerciale, fără prezentarea unor probe concrete că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, contrar art. 1 alin. (3), art. 23, art. 46, art. 54 și art. 127 din Constituție.

F. Lista documentelor relevante

Nu sunt.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnatul Tudor Leșanu, acționând în calitate de reprezentant convențional al SRL „Centro Impex” declar pe propria onoare că informațiile prezentate Înaltei Curți sunt veridice.

Cu înaltă considerație, avocat Tudor Leșanu

—

ÎN C H E I E R E

06 august 2026

mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), Panfil Cristina, specializat în materia contenciosului administrativ,

examinând cererea SRL "Centro Impex" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza de contencios administrativ intentată de SRL "Centro Impex" către Serviciul Vamal al RM privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă :

La data de 28 ianuarie 2026, SRL "Centro Impex" a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ către Serviciul Vamal al RM privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

În cadrul ședinței de judecată din 09 iulie 2026, reclamanta SRL "Centro Impex" a formulat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe marginea Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în partea pct. 95 alin. al doilea subpct. 2), pct. 95¹, pct. 95⁵ și pct. 95⁶ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în măsura în care aceste norme permit refuzul metodei valorii de tranzacție în baza riscurilor gestionate, determinate sau potențiale ale Serviciului Vamal ori în baza neînălăturării unor suspiciuni ale autorității, întemeiate pe afirmații declarative și aprecieri subiective asupra actelor comerciale, fără prezentarea unor probe concrete că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, contrar art. 1 alin. (3), art. 23, art. 46, art. 54 și art. 127 din Constituție.

Reprezentantul pârâtului nu a obiectat referitor la cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Analizând argumentele ce vizează ridicarea excepției de neconstituționalitate și raportându-le exigențelor instituite în acest sens, judecătorul consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale a Republicii Moldova din următoarele considerente.

În corespundere cu **art. 2 alin. (2) din Codul administrativ**, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Conform **art. 230 din Codul administrativ**, încheierile judecătorești care se motivează se emit în procedură scrisă. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează participanții la proces.

În conformitate cu **art. 12¹ din Codul de procedură civilă**, (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

(4) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

La caz, judecătorul reține că titularul cererii pretinde neconstituționalitatea Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în partea pct. 95 alin. al doilea subpct. 2), pct. 95¹, pct. 95⁵ și pct. 95⁶ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în măsura în care aceste norme permit refuzul metodei valorii de tranzacție în baza riscurilor gestionate, determinate sau potențiale ale Serviciului Vamal ori în baza neînlăturării unor suspiciuni ale autorității, întemeiate pe afirmații declarative și aprecieri subiective asupra actelor comerciale, fără prezentarea unor probe concrete că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, contrar art. 1 alin. (3), art. 23, art. 46, art. 54 și art. 127 din Constituție.

Prin urmare, judecătorul atestă că cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate enunțată, întrunește exigențele legale și urmează a fi admisă, or, obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, excepția este ridicată de către subiectul abilitat de lege cu acest drept, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale a Republicii Moldova având ca obiect prevederile contestate.

În lumina celor menționate supra și în conformitate cu art. 2, 195, 230 din Codul administrativ, art. 12¹, 269-270 din Codul de procedură civilă, judecătorul

dispune:

Se admite cererea SRL "Centro Impex" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza de contencios administrativ intentată de SRL "Centro Impex" către Serviciul Vamal al RM privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în partea pct. 95 alin. al doilea subpct. 2), pct. 95¹, pct. 95⁵ și pct. 95⁶ din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, în măsura în care aceste norme permit refuzul metodei valorii de tranzacție în baza riscurilor gestionate, determinate sau potențiale ale Serviciului Vamal ori în baza neînlăturării unor suspiciuni ale autorității, întemeiate pe afirmații declarative și aprecieri subiective asupra actelor comerciale, fără prezentarea unor probe concrete că prețul declarat nu reprezintă prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, contrar art. 1 alin. (3), art. 23, art. 46, art. 54 și art. 127 din Constituție.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova acțiunea deferită judecătii, prezenta încheiere și sesizarea.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se vor amână pledoariile.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani)

Panfil Cristina